

ДВОРКО Генріх Федорович (23. 04. 1931, с. Криве Попільнян. р-ну, нині Житомир. обл. — 07. 07. 2012, Київ) — фахівець у галузі органічної хімії. Чоловік [Е. Пономарьової](#). Доктор хімічних наук (1967). Закін. Львів. політех. інститут (1953). Від 1956 працював в Інституті орган. хімії АН УРСР (Київ). Брав участь у протестах проти політ. арештів, введення військ у Чехословац. РСР (підписав листа 79-х), за що був підданий позасудовим переслідуванням: виключений 1968 з КПРС, фактично звільнений 1969 з роботи (його лаб. розформували). Зберігав літературу самвидаву. 1970–72 — зав. лаб.

механізму дії присадок ВДПКІ нафтохімії (Київ); 1972–94 — старший науковий співробітник, зав. сектору кінетики хлорорган. реакцій Київ. філії Держ. НДІ хлор. промисловості. Від 1994 — гол. н. с. каф. орган. хімії та технології орган. речовин Нац. тех. університету України «Київ. політех. інститут». Наукові дослідження: кінетика і механізм реакцій приєднання до ацетиленів та етиленів, механізм карбодімід. синтезу, реакцій стабіль. радикалів. Розробив методи нуклеофіл. тримеризації та полімеризації ацетиленів, синтезу р-електрон. аналогів азулену, селектив. хлорування толуолу. Зробив вагомий внесок у вивчення кінетики та механізму мономолекуляр. гетеролізу орган. сполук.

Основні праці

Вердазильный метод исследования кинетики и механизма реакций мономолекулярного гетеролиза органических соединений // УХ. 1991. Т. 60, № 10; Принцип ДМА і механізм гетеролізу ковалентного зв'язку // УХЖ. 1993. Т. 59, № 11; Природа солевых эффектов в реакциях мономолекулярного гетеролиза // Журн. общей химии. 1997. Т. 67, № 6; Role of nucleophilic solvation and the mechanism of covalent bond heterolysis // J. Physical Organic Chemistry. 2004. № 17; Специальный солевой эффект в реакциях мономолекулярного гетеролиза // Журн. общей химии. 2006. Т. 76, вып. 9 (усі – у співавт.).

[Е. О. Пономарьова](#)

Бібліографічний опис:

Дворко Генріх Федорович / Е. О. Пономарьова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-23794>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).